

2/2025

25. ročník

Od svatého Jana Křtitele běží slunce již k zimě.

Svatý Jan otvírá zas zimě rám.

Na svatého Jána noc nebývá žádná.

Mezi významné červnové svátky patří Jan Křtitel. Jde o téměř jedinečný církevní svátek, kdy se slaví narození svätce.

Na svatého Jana Křtitele – 24. června přehazovali hospodáři oves přes krávy, aby hodně dojily. Světnice se v tento den nezametala, aby se nevymetlo rodinné štěstí. V obydlí se za trám dávalo „svatojánské zelí“. Platilo kolik členů rodiny, tolik proutků. Poslední zvon zas připomínal, že byl ten pravý čas k natrhání jakýchkoliv bylin, tzv. „svatojánského koření“, které bylo prý dobré jak na vaření, tak i na léčení.

Babka kořenářka. Kdes chodila dnešní noci? „Sbírat bejlí na nemoci.“ Kdopak s tebou chodil, kdo tě lesem vodil? „Nejmilejší přítel, sám svatý Jan Křtitel“.

Chtělo-li děvče vědět, za koho se provdá, natrhalo v předvečer svátku devatero kvítí - kopretinu, růži, smolničku, chrpu, rozchodníček, čičmudíček – netřesk, mateřídoušku, fialku a zvonek nebo podle jiného podání také devětsil, komonici, májovník, mařinku, devaterník, routu, třezalku, tužebník a hvozdík. Při sběru nesmělo děvče se ohlédnout a promluvit, večer si devatero kvítí dalo pod hlavu pod polštář a ve snu se jí prý zjevil její vyvolený.

(citace z knihy Velká kniha lidových obyčejů a nápadů, M. Bestajovský)

Vážení spoluobčané,

ve svém dnešním úvodníku bych Vás rád blíže seznámil s některými akcemi, které již byly realizovány nebo se realizují. V tomto měsíci byla ukončena demolice betonové nádrže (bývalé koupaliště u víceúčelového hřiště). Zbývají jen drobné terénní úpravy a vysazení zeleně. Zastupitelstvo rozhodlo o demolici koupaliště zejména proto, že nádrž nebyla více než 20 let napuštěna a hrozilo nebezpečí úrazu při pádu na betonové dno, zejména dětem a mládeži, kteří užívají přilehlá sportoviště. V prázdninových měsících bude pořízeno vnitřní vybavení mateřské školy. Tímto bude akce „MŠ Rokytnice - Příklad“ dokončena. Před dokončením je rovněž dokumentace pro vydání společného povolení stavby „Komunikace a inženýrské sítě v lokalitě Na Louky“. Na vypracování této dokumentace nám byla Zlínským krajem poskytnuta dotace ve výši 183.000,- Kč. Po „zasíťování“ pozemků v této lokalitě bude k dispozici 9 stavebních pozemků na pozemcích obce a až 10 stavebních pozemků na soukromých pozemcích. Zadáno je rovněž vypracování architektonické studie na budoucí využití objektu společenského sálu a hospody.

Rád bych poděkoval všem občanům, kteří provádějí údržbu zeleně, chodníků a drobných sakrálních památek a pomníčků umístěných na veřejných prostranstvích za tuto práci pro obec. Zároveň prosím i ostatní ochotné občany o pomoc při údržbě veřejných prostranství v okolí svých domů. Dále žádám majitele psů, se kterými se prochází po veřejných prostranstvích, aby neprodleně uklidili po svých psech ekrementy. Pro pracovníky, kteří provádí sečení travnatých ploch je docela nepříjemné, když na takové ekrementy narazí. Upozorňujeme také majitele osobních automobilů (stále stejní), aby neparkovali své vozy na chodnicích a místech, které nejsou pro parkování určeny. K parkování využívejte především prostory ve svých dvorech!

Na závěr mně dovolte, abych Vám popřál příjemně prožitou dovolenou a studentům a školákům hezké prázdniny.

Antonín Goňa, starosta

ZO Rokytnice na svém XXI. zasedání, konaném dne 31.1.2025 mj.:

- vzalo na vědomí rozpočtové opatření č. 1/2025 schválené starostou obce
- schválilo kupní smlouvu uzavřenou mezi Obcí Rokytnice, Rokytnice 58, 763 21 a společností CETIN a.s.
- rozhodlo o prodeji nemovité věci - části pozemku p.č. 2238/1
- rozhodlo o zakoupení pozemku p.č. 771/19
- schválilo Výroční zprávu o poskytování informací dle zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím za rok 2024
-

ZO Rokytnice na svém XXII. zasedání, konaném dne 7.3.2025 mj.:

- vzalo na vědomí rozpočtové opatření č. 2/2025 schválené starostou obce
- schválilo Inventarizační zprávu za rok 2024 Obce Rokytnice
- schválilo Zápis o provedení inventarizace v ZŠ a MŠ Rokytnice ke dni 31.12.2024
- schválilo účetní odpisový plán příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Rokytnice pro rok 2025
- schválilo účetní odpisový plán Obce Rokytnice pro rok 2025
- schválilo zprávu ze zasedání kontrolního výboru ze dne 30.1.2025
- schválilo Nařízení obce Rokytnice o zákazu některých forem prodeje zboží a poskytování služeb
- schválilo poskytnutí daru ve výši 5 000,- Kč Naději Nedašov

**Usnesení zveřejňujeme bez osobních dat na základě Zákona o ochraně osobních údajů.
Usnesení v úplném znění jsou k dispozici k nahlédnutí na Obecním úřadě v Rokytnici.**

Obecní úřad informuje

- Kalendář společenských a kulturních akcí na rok 2025

- 27. - 29.6. 50. ročník Setkání Rokytnic ČR – Rokytnice v Orlických horách
- 5.7. Cyrilometodějská pouť na Kochavci, hudba Záhorovjané
- 26.7. Pouťová taneční zábava se skupinou Astera
- 27.7. Anenská pouť v Rokytnici + posezení na hřišti
- 23.8. 25. ročník Mezinárodního česko-slovenského setkání na Peňažné

Poplatky 2025

Sazba poplatku za likvidaci odpadu je pro rok 2025 stanovena na **550,- Kč na osobu nebo vlastníka nemovitosti**. Sazba za pronájem popelnice – malá **172,- Kč, velká 303,- Kč**. Cena stočného je pro rok 2025 stanovena na **396,- Kč na osobu**. Poplatek za psa činí **100,- Kč**.

Poplatky je možné zaslat na účet obce: číslo účtu je **1570080297/0100**, jako variabilní symbol uvádějte číslo popisné a do zprávy napište poplatek za odpad, případně stočné. **Splatnost poplatků je do 30.9.2025.**

Zprávy z knihovny

PŮJČOVNÍ DOBA O LETNÍCH PRÁZDNINÁCH

Knihovna Rokytnice bude zavřena v tyto dny:

Červenec: 23. 7., 30. 7. 2025

Srpen: 6. 8., 13. 8. 2025

Knihovna na Kochavci bude zavřena v tyto dny:

Červenec: 6.7. státní svátek, 27. 7. 2025

Srpen: 3. 8. 2025

Přejeme krásné prázdniny.

Společenská kronika

Vzpomínáme

Dne **5. června 2025** by se dožila **90 let** naše maminka, babička a prababička paní **Alena Petřkovská** a v **březnu 2025** to bylo **10 let** od úmrtí jejího manžela pana **Josefa Petřkovského**.
Za tichou vzpomínku děkují dcery Alena, Marie a syn Josef s rodinami.

Dne **19. června 2025** jsme si připomněli **35 let** od úmrtí pana **Vladimíra Raka**.
S láskou vzpomíná manželka, děti s rodinami, vnuci a pravnuci.

Dne **16. července 2025** si připomeneme **30. výročí úmrtí** pana **Karla Argaláše** a **10. srpna 2025** uplyne **25 let** od úmrtí paní **Marie Argalášové**.

Kdo jste je znali, vzpomeňte s námi.
S láskou a úctou vzpomínají dcery Marie, Eva, Alena a Jaroslava s rodinami.

Žehnání motorek

Dne 17. května 2025 se uskutečnilo „Žehnání motorek“ na Kochavci. Velké poděkování za pomoc při organizaci patří všem, kteří se na akci podíleli, jmenovitě především L. Spáčil, V. Urban, V. Polách a kapela Profil Rock. V neposlední řadě patří poděkování zejména také Šárce Pindákové.
Roman Vítek

Oslavy Dne matek a Setkání s důchodci

V sobotu 17. května 2025 se konala v kulturním areálu na hřišti oslava Dne matek a Setkání s důchodci. Na akci předvedly své vystoupení děti ze Základní a mateřské školy v Rokytnici a zazpíval také pěvecký soubor Slavičinské cérky. K tanci a poslechu hrála hudební skupina TRIO. Všem účinkujícím děkujeme za krásné vystoupení.

Dětský karneval s klaunem Hubertem

V sobotu 3. května 2025 proběhl další ročník dětského karnevalu, který uspořádali maminky a tatínkové pod záštitou Sdružení rodičů při Základní a mateřské škole v Rokytnici.

Karneval se již počtvrté uskutečnil ve venkovních prostorách sportovně-kulturního areálu u fotbalového hřiště. Protože do příprav a organizace se nás zapojilo hodně a sponzoři byli opět opravdu velmi štedří, ukázalo se být letošní největší výzvou počasí, které zatím venkovním akcím opravdu příliš nepřeje.

Stejně jako loni obstaral hlavní program pro děti velmi milý a zábavný Klaun Hubert. Před jeho vystoupením byly pro děti připraveny hry a soutěže a v průběhu celého odpoledne si děti mohly nechat namalovat něco hezkého na obličej. Celou akci nás provázela hudba se staral Luboš Spáčil. Občerstvení bylo velmi pestré a moc dobré – buchty, koláče, zákusky, dorty, pizza... a samozřejmě i párky v rohlíku a cigára. K pití nechybělo ani pivo a kofola. Systém tomboly byl stejný jako loni, a tak každý, kdo si zakoupil obálku s losy, se mohl těšit z menšího dárku. Na závěr proběhlo slosování větších cen, kterých bylo tentokrát padesát pět. Ceny byly pestré a hodnotné – hlavní výhrou byla fotbalová branka, dále třeba koloběžka, magnetická stavebnice, nechyběly oblíbené tatrovky a bagry, stavebnice lega, stolní hry, či poukazy na nákup sportovního zboží. A myslelo se i na rodiče – pro ty byly přichystány poukazy na masáže či kosmetiku.

Myslím, že i když nám konec programu trochu narušila vydatná bouřka, všichni jsme si to moc užili a těšili se na viděnou zase za rok! 😊

Naše velké díky patří všem sponzorům za jejich věcné či finanční dary a Obci Rokytnice a TJ Sokol Rokytnice za podporu a poskytnutí prostor!

Za Sdružení rodičů – Hana Jemelková

SDH Rokytnice – exkurze dětí MŠ v požární zbrojnici

Na požádání učitelek MŠ Rokytnice se dne 29. května 2025 uskutečnila exkurze dětí mateřské školy v hasičské zbrojnici. V dopoledních hodinách se členové SDH Rokytnice sešli před požární zbrojnicí a připravili svoji techniku k prohlídce. Jednalo se o zásahové vozidlo Avia 30 a vozidlo pro přepravu osob značky Ford. Po příchodu jsme děti seznámili s částečnou historií místního sboru a předvedli výstavu pohárů získaných za dobu činnosti sboru. Děti si také mohly prohlédnout a vyzkoušet požární zásahovou hasičskou helmu, dále jim byl předveden celý hasičský zásahový oblek. Poté jsme dětem ukázali obsah vozidla Avia 30, aby měly představu, co všechno hasiči potřebují ke své činnosti. Opět si mohly některé věci, jako hadice typu C a proudnice typu C osahat. Děti se zajímaly, co znamená značka červeného kříže na obsáhlé bedně uvnitř vozidla. Bylo jim vysvětleno, že součástí činnosti hasičů je i záchrana lidského života a k tomu slouží prostředky první pomoci uložené v této bedně označené červeným křížem. Na závěr této exkurze jsme děti vyvezli vozidlem Ford na místní část Kochavec. Součástí tohoto výjezdu bylo předvedení signálního zařízení na vozidle, což se jim nesmírně líbilo.

Při rozloučení byly děti odměněny drobnou sladkostí. Učitelky MŠ projeví zájem o ukázkou konkrétní činnosti hasičů v letním období. Slíbili jsme dětem předvedení plovoucího čerpadla na místním rybníku v letním období při příznivých povětrnostních podmínkách.

za SDH Rokytnice Lubomír Spáčil

Rokytnský hrb

Dne 14. června 2025 se konal na hřišti v Rokytnici 4. ročník mezinárodního trailového závodu „Rokytnský hrb“, letos zvítězili Pavel Cimbálník (Pilana Group) a Klára Burdová (TJ Magla).

Cimbálník v hlavním 20 kilometrů dlouhém závodě, rozloženém do dvou okruhů, který měl převýšení 594 metrů, zaběhl čas 1:21:50, druhé místo vybojoval se ztrátou 1 minuty a 38 sekund Tomáš Blaha (AK Asics Kroměříž), bronz bral za čas 1:39:04 Ivan Balíček (Baldateam), čtvrtý skončil v čase 1:41:45 Miroslav Šišák, pátou příčku obsadil Libor Struška (The Worst, 1:44:51).

Burdová v hlavním 20kilometrovém závodě zaběhla čas 1:45:47, druhá do cíle doběhla Hana Kolínková (AK Perná, 1:50:39), bronzovou pozici vybojovala Martina Sikorová (Hard & Heavy, 2:02:55), na děleném čtvrtém místě skončily společně v čase 2:08:09 Helena Chromeková a Jana Otavová (obě Slawex runners).

Konal se také 10 kilometrů dlouhý závod s převýšením 297 metrů. V něm mezi muži zvítězil díky času 44:29 Pavel Pollak. Mezi ženami vybojovala zlatou pozici Věra Cimbálníková (VSK Univerzita Brno, 51:29).

V závodě dlouhém 5 kilometrů (převýšení 104 metrů) obhájil prvenství z loňského roku Tomáš Janek (19:55). Mezi ženami na stejné trati dominovala Anna Gregušáková (Pedro, Pedro, Pe – Team, 25:39).

Letošní závod se po všech stránkách vydařil. Zúčastnil se ho rekordní počet běžců a spousta dětí. Přijeli běžci i ze vzdálenějších měst a obcí, navíc na trati byly ideální podmínky.

Vítězové všech kategorií ve všech závodech dostali finanční odměnu, medailisté dostali také věcné ceny a každý účastník obdržel vzpomínkovou medaili. Lákadlem bylo, že absolutní vítěz hlavního závodu dostal 5000 Kč. To bychom chtěli zachovat i do příštích ročníků.

Vítězové vysokohorské prémie obdrželi vstupenku na Karpaty fest, který se koná na konci června ve slavičinském zámeckém parku. Hodnotné ceny byly připraveny i pro děti, navíc také skákací hrad, malování na obličej, prohlídka hasičského auta nebo bonbóny z letadla.

V hlavních závodech v tomto ročníku závodilo rekordních 112 vytrvalců, do cíle jich doběhlo 107. Svoje závody měly na tratích podle věku také děti, kterých závodilo 110.

Letošnímu Rokytenskému hrbu přálo počasí. V průběhu závodu bylo polojasno, ale foukal vítr. Na startu bylo kolem 20 °C, postupně se běželo při teplotě kolem 22 °C.

Traťové rekordy v Rokytnici drží v 20kilometrovém závodě Pavel Cimbálník 1:21:50 a Barbora Macurová 1:33:16, na 10kilometrové trati Zdeněk Galda 42:22 a Věra Cimbálníková 51:29, v 5kilometrovém závodě Tomáš Janek 19:55 a Helena Chromečková 23:22.

VÍTĚZOVÉ JEDNOTLIVÝCH KATEGORIÍ VE 4. ROČNÍKU ROKYTENSKÉHO HRBU (14. června 2025):

ZÁVOD DLOUHÝ 20 KILOMETRŮ (převýšení 594 metrů):

Muži do 39 let: Libor Struška (The Worst) 1:44:51
 Muži nad 40 let: Pavel Cimbálník (Pilana Groub) 1:21:50
 Ženy do 39 let: Klára Burdová (TJ Magla) 1:45:47
 Ženy nad 40 let: Hana Kolínková (AK Perná) 1:50:39

ZÁVOD DLOUHÝ 10 KILOMETRŮ (převýšení 297 metrů):

Muži do 39 let: Martin Salajka 45:04
 Muži nad 40 let: Pavel Pollak 44:29
 Ženy do 39 let: Věra Cimbálníková (VSK Univerzita Brno) 51:29
 Ženy nad 40 let: Kateřina Mikešová (Vo.Hu. bu team) 58:55

ZÁVOD DLOUHÝ 5 KILOMETRŮ (převýšení 104 metrů):

Muži do 39 let: Tomáš Janek 19:55
 Muži nad 40 let: Petr Pospíšil (TJ Jakl Karviná) 21:02
 Junioři: Michal Vaculík (Štítná nad Vláří) 22:22
 Ženy do 39 let: Anna Gregušáková (Pedro, Pedro, Pe – Team) 25:39
 Ženy nad 40 let: Petra Macková (OB Luhačovice) 25:26
 Juniorky: Tereza Balíčková (Plavecký klub Zlín) 27:38

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA KOCHAVECKOU CYRILLO-METODĚJSKOU POUŤ

**V SOBOTU 5.7.2025
VÝLETIŠTĚ NA KOCHAVCI**

PROGRAM:

11:00 MŠE SVATÁ V KAPLI NA KOCHAVCI
13:30 – 21:00 HRAJÍ ZÁHOROVJANÉ

OBČERSTVENÍ VČETNĚ ZVĚŘINOVÝCH SPECIALIT ZAJIŠTĚNO!

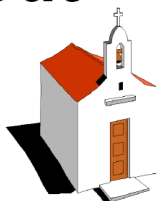
Obec Rokytnice a TJ Rokytnice pořádá v sobotu a v neděli
26. – 27. července 2025

Anenskou pouť'

Program:

Sobota

20.00 taneční zábava – skupina Astera

Neděle

11.00 mše svatá v místní kapli sv. Anny

15.00 posezení na hřišti

Pro děti je připraven skákaací hrad!

Program se uskuteční za každého počasí.

ROKYTNICE A KOCHAVEC SE BAVÍ

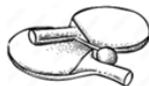

V sobotu 12.7.2025 od 13:00 hod.

proběhne v Rokytnici kulturně-sportovní společenská akce pro širokou veřejnost.

Program bude následující:

- sportovní aktivita dětí a rodičů
- dovednostní aktivity o ceny
- prezentace místních organizací (spolků, sdružení)
- vystoupení dětí
- tombola, aukce
- hromadné foto + video všech zúčastněných
- večerní projekce z dění v Rokytnici – „STRÍPKY Z MINULOSTI“ – připravil domácí kameraman, režisér, scénárista p. Pindák

O dobrou náladu se postará rocková skupina **ASTERA** a také dechové skupina **JASELKA**. Programem bude provázet DJ. Spáka. Kvalitní občerstvení zajištěno!
Přijďte se pobavit do sportovně-kulturního areálu na hřišti.
Srdečně zvou pořadatelé!

VSTUPNÉ DOBROVOLNĚ

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Rodinné a mateřské centrum Slavičín **příměstský tábor**

Sportovní příměstský tábor 3 - 7 let

Zažijete týden plný pohybových her, sportovní všestrannost a zdatnost, míčové hry, gymnastika, tanec, box, fotbal, šipky, lukostřelba a další. Olympiáda ve všech možných i nemožných disciplínách.

Rokytnice
Termín: **18 - 22. 8. 2025**
Věk dětí: **3 - 7 let**

Čas: 8 - 16 hodin
Cena: 2 350 Kč

Tábor obsahuje:
snídaně, oběd,
odpolední svačina
celodenní pitný režim
lektorné
materiální zajištění

Přihlášení online
přes odkaz na Facebooku
nebo přes QR kód

Rodinné a mateřské centrum Slavičín z.s., Komenského 883 (areál Prabosu – za poliklinikou)
www.mslavicin.cz

Rodinné a mateřské centrum Slavičín **příměstský tábor**

Fotbalový příměstský kemp 2025

Kromě fotbalové techniky prověříme a zocelíme tvou fyziku, potrénujeme rychlost, obratnost a postřeh. Jako zpestření tě čekají prázdninové aktivity, soutěže, hry a zábavné vzdělávání.

Rokytnice
18 - 22. 8. 2025
Čas: 8 - 16 hodin
Vedoucí:
Bc. Kamil Šmotek

Cena: 3 600 Kč

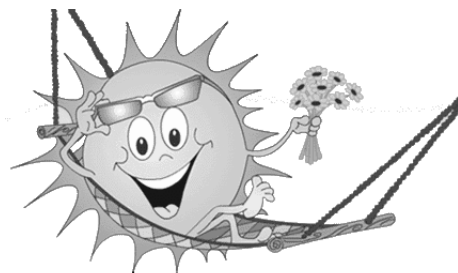

Kemp obsahuje:
2 x svačina, oběd, celodenní
pitný režim, nájem prostor,
lektorné, materiál

přihlášky
přes
QR kód

Není určeno pro úplně začátečníky, podmínkou je hrát minimálně 2 roky.

Rodinné a mateřské centrum Slavičín z.s., Komenského 883 (areál Prabosu – za poliklinikou)
www.mslavicin.cz

80. výročí konce II. světové války

2. světová válka – Rokytnice

To, že 15. 3. 1939 došlo k obsazení „bývalého Československa“, se jako první dozvěděla od přednosta železniční stanice manželka řídícího učitele, která cestovala vlakem do Uherského Brodu. Zprávu měla předat panu starostovi Janu Goňovi. Téhož dne odpoledne pak do Rokytnice přijel z Hrádku vlak s německými vojáky, také v následujících dnech projíždělo obcí německé vojsko. V noci ze 14. na 15. března přijela do obce německá finanční stráž. Němci byli ubytováni v hostinci Josefa Argaláše v čp. 121, jiní v domech u rodin. 27. března přijelo do obce dalších 21 německých financů, kteří si s sebou přivedli i rodiny. Financi měli svou kancelář u Mudráků v čp. 11, před ní na stožáru vyvěsili německou vlajku.

V lednu 1940 v obci v domě Antonína Dědka v čp. 67 otevřel nový obchod se smíšeným zbožím rokytnický rodák Jaroslav Hamalčík. V obci byla dokončena elektrifikace, 12 domácností si pořídilo radiopřijímače. Z památníku obětem 1. světové války musela zmizet tato slova: „Nevinně padlým hrdinům poslední naše čest. Za svobodu vlasti své životy dali, svobody se však nedočkali.“ Do obce přijelo 10 nových německých pohraničních strážníků, kteří se ovšem k místním obyvatelům chovali značně povýšeně. V roce 1941 úřady tvrdě stíhaly dodržování předpisů. 24. 11. mělo dojít k zastavení činnosti malých mlýnů. Několik občanů však prosilo ještě těsně před ukončením činnosti Jaroslava Hamalčíka, který provozoval mlýn za svého nemocného bratra Josefa, aby jim mouku semlel. Německá stráž však obestoupila mlýn, zadržela Josefa Strnku a další občany, některým se podařilo utéct. Přivolaná kriminální policie provedla prohlídku ve mlýně i obchodě Jaroslava Hamalčíka a následně ho zatkla. Po výsleších ve Zlíně a Uherském Hradišti byl nakonec propuštěn.

V roce 1943 se finanční stráž přestěhovala z obce do Šanova a Štítné. Za hospodářské přestupky byli zatčeni Josef Bařinka a František Vavris a skupina kolem Anděly Vaculíkové. K partyzánům na Slovensku odešli bojovat v srpnu 1944 Miroslav Argaláš a Bohumil Soukup. Po návratu domů byli v listopadu zatčeni gestapem a vězněni. Bohumil Soukup byl Němci zastřelen při pochodu smrti, Miroslav Argaláš se domů nevrátil a nejsou o něm žádné další zprávy.

Začátkem roku 1945 obcí procházela ustupující armáda, zejména maďarská. V únoru bylo ve škole a hostinci ubytováno 400 Maďarů, kteří po deseti dnech odtáhli. 11. – 13. 4. byli téměř v každém domě ubytováni členové německého dělostřelectva, jehož část o den později odtáhla směrem na Kochavec a ke slovenským hranicím. V dubnu byly nad obcí vrženy 3 bomby, Němci kolem Rokytnice a cest vykopali kulometná hnízda. Ještě 30. 4. zde bylo ubytováno 100 německých vojáků a 50 ks dobytka, valná část jich odpoledne odešla směrem k Hrádku a Divnicím. Posádka 15 mužů zůstala v kulometném hnízdě a kryla ústup vojska. Střelba od Kolelače prozrazovala, že se blíží rumunská vojska od Pitína. 1. května kolem 10 hod. přišli Rumuni do Slavičína a Hrádku, ale Rokytnice se jich nedočkala. Na škole a domech se objevily československé a rudé vlajky, které hlásaly radost z osvobození.

Bohumil Soukup

Miroslav Argaláš